

KREIRANJE OKRUŽENJA ZA UČENJE 2.0

Snežana Šćepanović

Fakultet za informacijske tehnologije, Sveučilište Mediteran, Podgorica, Crna Gora

snezana.scepanovic@unimediterran.net

Mob.tel: +382 67 242 894

Sažetak

U radu je predstavljen novi model za kreiranje okruženja za elektronsko učenje koji se temelji na integraciji Web 2.0 aplikacija i postojećih sustava za elektronsko učenje koji se koriste u formalnom obrazovanju na Sveučilištima. Analizirane su rezultati primjene novog okruženja za učenje 2.0 u okviru kolegija Internet tehnologije na Fakultetu za informacijske tehnologije u Podgorici.

1. UVOD

Danas, dizajniranje okruženja za učenje i kreiranje nastavnih materijala zahtijevaju uporabu novih tehnologija i kombinaciju različitih modela učenja sa ciljem da se omogući kvalitetno stjecanje znanja prilagođeno novim načinima učenja. Postojeće teorije učenja razvijene su u vrijeme kada nisu postojale Web 2.0 tehnologije, pa stoga ne objašnjavaju na zadovoljavajući način novi model učenja u okruženju ovih tehnologija. Novi model učenja poznatiji kao *učenje 2.0* najbolje opisuje teorija konektivizma [Siemens, 2004.].

3. NOVI MODEL OKRUŽENJA ZA UČENJE 2.0

Oslanjajući se na model učenja 2.0 koji opisuje teorija konektivizma definirali smo četiri funkcionalne cjeline novog modela okruženja za učenje 2.0.

1. Centar okruženja za učenje

Centar okruženja za učenje predstavlja početnu točku za učenje. Njega čine instrukcije, aktivnosti i zadaci u okviru kolegija koje kreira nastavnik. Uloga centra okruženja za učenje je da omogući nastavniku da upozna studente sa elementima okruženja za učenje, da ih usmjerava i motivira dok uvode svoje elemente u okruženje za učenje i da ocjenjuje njihov rad.

2. Baza znanja

Baza znanja predstavlja skup svih resursa (text, audio, video) za učenje pri čemu je svaki resurs opisan metapodacima.

3. Dnevnik (weblog)

Dnevnik omogućava studentima da objavljuju svoja zapažanja i iskustva u radu, komentiraju ili predlažu nove resurse za učenje (tekst, link, audio, video).

4. Servis za obavješavanje

Servis za obavješavanje (RSS) informira sudionike o svim izmjenama u okruženju za učenje a ujedno služi i kao način za distribuciju obavijesti iz centra za učenje.

3. IMPLEMENTACIJA OKRUŽENJA ZA UČENJE 2.0

Novi model okruženja za učenje 2.0 koji smo kreirali koristili smo u okviru laboratorijskih vježbi kolegija „Internet tehnologije“ na drugoj godini osnovnih studija Fakulteta za informacijske tehnologije u Podgorici. Kolegij je implementiran u sustav za elektronsko učenje koji se temelji na Moodle platformi. Cilj primjene novog modela okruženja za učenje 2.0 (slika 1.) bio je da studenti istraživanjem i kolaborativnim radom uz instrukcije nastavnika kreiraju bazu znanja za oblast koju proučavaju

Slika 1. Okruženje za učenje 2.0

Na početku, studentima je predložen cilj vježbi i upoznati su sa elementima novog okruženja za učenje 2.0, nakon čega su dobili mogućnost da samostalno biraju neku od ponuđenih tema za istraživanje. Za kreiranje baze znanja izabrana je wiki platforma, u našem slučaju Wikispaces (<http://web2tools-technologies.wikispaces.com/>). Wikispaces softver omogućava kolaborativan rad studenata na zajedničkom projektu, definiranje tagova za resurse koje se kreiraju, diskusije i RSS. Rezultate svojih istraživanja studenti su unosili u wiki bazu znanja. Za kreiranje dnevnika korišten je Blogger servis. Studenti su na svojim blogovima objavljivali iskustva u radu, analizirali Web 2.0 alate i predlagali nove teme za istraživanje. Svi elementi okruženja za učenje 2.0 koje smo koristili sadrže RSS servis što je omogućilo da svi sudionici dobijaju obavijesti o izmjenama u okruženju za učenje.

4. ANALIZA PRIMJENE OKRUŽENJA ZA UČENJE 2.0

Primjena virtualnog okruženja za učenje u okviru kolegija „Internet tehnologije“ pokazala je da su studenti sa lakoćom prihvatili nov način učenja u Web 2.0 okruženju. Upotreba Wiki softvera kao platforme za kolaborativno kreiranje znanja pokazala je da su studenti visoko motivisani za samostalano učenje i istraživački rad i da uspješnije završavaju zadatke u neformalnom virtualnom okruženju nego u učionici. Sa druge strane primjećena je slaba motivacija za upotrebu blog servisa za virtualne asinhronne diskusije u okviru kursa. Studenti su za komunikaciju uglavnom koristili servise kao što su Skype, Facebook ili Google chat čime su sami uveli nove elemente u okruženje za učenje. Također, studenti su se u cilju rješavanja zadataka samostalno povezali sa novim zajednicama na mreži i razmjenjivali znanja. Na osnovu iskustva primjene novog okruženja za učenje 2.0 u formalnom obrazovanju neophodno je istaći da nastavnik ima ključnu ulogu u kreiranju i održavanju okruženja za učenje. Pokazalo se da su za uspjeh učenja u virtualnom okruženju veoma važni predznanje i motivisanost ciljne grupe studenata za uporabu web tehnologija u učenju, što u velikoj mjeri može da umanjuje angažiranost nastavnika u kreiranju inicijalne baze korisnih sadržaja.

U našem slučaju pokazalo se da Web 2.0 tehnologije mogu uspješno da se primjene u formalnom obrazovanju kao način za podsticanje istraživačkog rada i kreiranje inovativnih okruženja za učenje. Studenti su kolaborativnim radom kreirali indeksiranu bazu znanja koja može poslužiti sljedećim generacijama za učenje i dalji razvoj.

LITERATURA

Siemens, G.: Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age, preuzeto sa: <http://www.elearnspace.org/Articles/connectivism.htm>.